

Polderen over de dijkverbetering

Behalve een enkele meetbuis zie je buiten in het Gein nog niets van de komende dijkverbetering. Maar schijn bedriegt. Binnen, aan de vergadertafels, zijn er al heel veel woorden gewijd aan de dijken in het Gein. Onder verantwoordelijkheid van het Hoogheemraadschap Amstel, Gooi en Vecht is Waternet hard bezig met het uitvoeren van onderzoek en het analyseren en doordenken van de problematiek. Daarbij schakelt Waternet experts in van bedrijven als Deltares, Arcadis en de Bomenwacht om het dijkverbeteringsplan op te stellen.

En wij van Spaar het Gein? Samen met vertegenwoordigers van vele andere organisaties praten wij in de klankbordgroep dijkverbetering met Waternet en zijn deskundige adviseurs. Gelukkig zitten de deskundigen, zoals civiele ingenieurs, hydrologen en andere creatieve en kritische geesten, niet alleen aan de andere kant van de tafel, maar ook in ons midden. Nog nooit heeft Waternet zoveel repliek gekregen op de analyses en plannen die zij presenteren over de dijkverbetering in het Gein. Dat is wennen! De medewerkers van Waternet moeten zichzelf overtreffen, zij worden onder onze druk gedwongen om een beter en zorgvuldiger plan te maken dan zij tot nu toe ooit hebben gemaakt. Daar gebeurt het dus, aan de vergadertafels. Het poldermodel in het Gein.

Raar woord eigenlijk, dijkverbetering. Niet voor de mensen van Waternet, want zij zijn – ik zou bijna willen zeggen: van nature – gewend om bij maatregelen meteen en uitsluitend te denken aan verstevigen of verhogen van dijken. Terwijl het natuurlijk niet gaat om de dijken zelf, maar om maatregelen die er voor zorgen dat de kans op schade door overstromingen in het achterland, in de polders, tot een minimum wordt beperkt. Zoals veel leden van onze vereniging ook al hebben geopperd, waarom zou je dan niet gebruik kunnen maken van de balgstuw die bij Driemond in het Gein ligt? Waarom zou je niet met slimme (damwand-)constructies zorgen dat bij een eventuele doorbraak er maar zo weinig water in de polder stroomt dat er nauwelijks een weiland onder water komt te staan?

Vervolg op blz. 2

In deze nieuwsbrief

pagina 1 Polderen over de dijkverbetering
pagina 3 Bestemmingsplan buitengebied
pagina 4 Bootjesperikelen
pagina 6 Eben Haëzer
pagina 7 Landschapswerkgroep Abcoude
pagina 8 Waterkeringen

pagina 9 Geingenoegeen
pagina 10 Wat heeft het bestuur gedaan...
pagina 11 Geindag
pagina 11 Een heer in het zwaar verkeer
pagina 12 Boom

De SHG Nieuwsbrief verschijnt ook elektronisch. Kijk op: www.spaarhetgein.nl

Dit zijn voorbeelden van ideeën die wij hebben ingebracht. Geen dijkverbetering, maar wel voorkomen dat er schade optreedt. Daar gaat het uiteindelijk om. Dat is een heel ander verhaal dan het aanvankelijke standaardverhaal van de waterschappers. U herinnert zich misschien nog de waterschapsbestuurder die serieus voor AT5 betoogde dat een dijkdoorbraak aan Gein Noord per definitie tot gevolg zou hebben dat 25.000 woningen in Amsterdam Zuidoost en het gehele AMC een halve meter onder water zouden komen te staan. Schade: meer dan 200 mln. euro. We hebben eens uitgerekend hoe lang je dan met je armen over elkaar naar het gat in de dijk moet staan te kijken zonder in te grijpen ....

Dit is één kenmerk van onze acties aan de vergadertafel: oprekken van het denkkader, meer en zo nodig onorthodoxe alternatieven aanreiken. Een aantal van onze ideeën wordt nu door Waternet onderzocht. We kunnen en willen echter niet bij voorbaat uitsluiten dat er ook aan de dijk zelf verbeteringsmaatregelen moeten worden getroffen. Maar we stellen dan wel een aantal voorwaarden:

1. Er moeten overtuigende argumenten worden getoond waarom die maatregelen nodig zijn. Na veel gesprekken, een pittig 'college dijken' en bestudering van veel onderzoeksrapporten moeten wij constateren dat de aanname van Waternet dat de Geindijken op de meeste plaatsen instabiel zijn nog niet de onze is.
2. Als er dan maatregelen worden voorgesteld, moeten alle effecten in beeld worden gebracht, bijv. op de beplanting, op het aansnijden van erven en tuinen en op mogelijke risico's van verzakking van woningen. We hebben nog steeds weinig gezien van die 'effect-rapportages'. En wat we tot nu toe wel te zien hebben gekregen over de effecten van dijkversteving op bomen is nog niet goed genoeg. Er zit nog teveel de gedachte in dat elke grote boom in de buurt van de weg wel nadelig zal zijn en dus moet wijken. Gelukkig is Waternet na indringende discussies nu bezig om met nieuw onderzoek na te gaan of er werkelijk een onaanvaardbaar risico is als bomen blijven staan. Er is onderzoek waaruit blijkt dat het wel eens mee zou kunnen vallen met de risico's van bomen op dijken. Het lijkt er voorlopig op dat veel bomen en bomenrijen die aan de onderkant van de dijk staan kunnen worden gespaard, misschien wel 80% van het totaal. Maar de meeste 'beeldbepalende', grote bomen zouden moeten wijken, tenzij het nieuwe onderzoek ... We zullen zien. Het blijft opletten, want kijk maar naar de Voetangelweg – weliswaar een iets andere situatie dan het Gein, maar toch – : daar zal binnenkort het merendeel van de bomen worden gekapt! Er komt wel herinplant, maar de

charme van het oude landschap heb je niet zomaar terug.

3. Na de beschrijving van alle effecten en het naast elkaar zetten van alle alternatieven en de kosten, moet er een afweging worden gemaakt. Op een gegeven moment houdt het polderen op en moeten er knopen worden doorgehakt. Dan zullen ook wij een standpunt bepalen. En zal uiteindelijk het bestuur van het Hoogheemraadschap beslissen. Maar niet eerder dan dat alle relevante informatie op tafel is gelegd en naar waarde is geschat.

De laatste maanden zitten wij wat minder aan tafel. Waternet heeft een time out genomen om het vele huiswerk te doen. Wij wensen hen daarbij veel creativiteit en wijsheid en zijn erg benieuwd naar de uitkomsten. Wij hopen daar straks op constructieve wijze over te kunnen overleggen.

Waternet heeft beloofd dat zij, vóórdat de uitvoering begint, met alle bewoners persoonlijk contact zal opnemen over de maatregelen die bij hun woning of bedrijf zullen worden uitgevoerd. Wij zullen Waternet erop aanspreken dat zij dit inderdaad gaan doen, maar het is nu nog te vroeg om over concrete situaties te spreken.

Het poldermodel levert vaak een compromis op. En compromissen zijn niet goed, die moet je niet willen, zo hoor je geregeld in dit landje. Daar ben ik het niet mee eens. Je kunt wel degelijk een goed resultaat bereiken door overleg. Ik ben er van overtuigd dat na alle discussies die we hebben gehad aan beide kanten de wil aanwezig is om én het risico op schade tot een aanvaardbaar laag niveau te brengen én het landschap te sparen. En ik ben er ook van overtuigd dat dat kan. Per slot van rekening – en nu herhaal ik wat ik vorig jaar al schreef: we weten met zijn allen meer dan ooit, we hebben betere technieken dan ooit en we zijn, ondanks de economische crisis, rijker dan ooit. Dan moet het toch lukken om het fraaie polderlandschap van het Gein met zijn eeuwenoude dijken ook onze jaren door te helpen?

*Tjebbe de Boer,
voorzitter Spaar het Gein*

Waardering voor ontwerpbestemmingsplan buitengebied

Op 30 september 2009 heeft Spaar het Gein een zienswijze ingediend op het voor iedereen ter inzage gelegde ontwerpbestemmingsplan (ook op abcoude.nl). In algemene zin is Spaar het Gein van mening dat het ontwerpplan op evenwichtige wijze oog toont voor de economische belangen van agrariërs en de (cultuur)landschappelijke waarden van ons eeuwenoude Gein-gebied, die door diezelfde agrariërs zijn gevormd.

Naast een aantal formeel-juridische kanttekeningen stelt Spaar het Gein in de zienswijze enkele inhoudelijke aanpassingen voor. In willekeurige volgorde:

Verblijfsrecreatie - campings

Uit het plan valt af te leiden dat een camping met 25 plekken overal in het buitengebied als acceptabele maat kan worden beschouwd. Uit de reactie van B&W van 5 augustus 2009 op de reactie van Spaar het Gein op het voorontwerp geven B&W aan dat van geval tot geval moet worden beoordeeld of een kleiner aantal passender is. Spaar het Gein bepleit om deze nuancering expliciet op te nemen om te voorkomen dat alleen om bedrijfs-economische redenen steeds het maximale aantal moet worden vergund.

Verkeersaantrekkende (neven)activiteiten

De in een bijlage opgenomen lijst met verkeersaantrekkende nevenactiviteiten is niet overal logisch en consistent. Sommige activiteiten zijn gelijksoortig qua verkeersaantrekkend effect, maar hebben een verschillende aanduiding. Het ontwerpplan bepleit

een algemeen verbod op verkeersaantrekkende nevenactiviteiten. Spaar het Gein pleit er voor dit verbod minder star te maken en een formulering te vinden die de toelaatbaarheid van nevenactiviteiten koppelt aan de mate waarin deze passen binnen het gebied en – bij verwachte verkeersaantrekkende werking – aan een plan dat voorziet in beperking van verkeersbewegingen (busvervoer of fietsstimulans).

Wijzigingsbevoegdheid B&W t.b.v. natuurbestemming niet alleen bij staking agrarische bedrijvigheid

In het ontwerp lijkt te zijn bepaald dat agrarisch gebruik uitgesloten is op gronden die de functie natuur krijgen. De structuurvisie (een basisdocument dat eerder door de raad is vastgesteld) laat echter wel ruimte voor natuur die met behulp van agrarisch beheer zoals weiden en maaien tot stand komt. De formulering in het bestemmingsplan dreigt dit echter uit te sluiten en alleen wilde, niet beheerde natuur toe te laten. Dat acht Spaar het Gein niet gewenst, omdat het Gein een agrarisch cultuurlandschap is.

Wijzigingsbevoegdheid B&W t.b.v. natuurbestemming in Geingebied niet langs Gein zelf, maar juist achterin (bij de wetering aan de westzijde)

Het ontwerp bepaalt dat B&W bevoegd zijn grond met een agrarische bestemming te wijzigen in natuur, alleen in een zone van 50 meter langs het Gein. Omvorming van landbouwgrond naar natuur kan in het Geingebied dus niet in de zone achter de wetering, tegen Amsterdam Zuidoost aan. Maar juist daar legt de structuurvisie de mogelijkheid (alleen als de eigenaar/gebruiker dat wenst!) van natuur neer. Hier is dus ineens sprake van een totaal andere ruimtelijke invulling van het beleid. Spaar het Gein bepleit dat de structuurvisie wordt gevolgd en dat de zone achter de wetering in het bestemmingsplan wordt opgenomen voor natuur en de strook dicht bij het Gein juist niet. Temeer omdat in diezelfde strook is aangegeven dat de cultuurhistorie van belang is (ook op de kaart), net als de verweving van landbouw en landschap.

Gebruik van een bijgebouw ten behoeve van zelfstandige bewoning

Het ontwerp bevat een algemeen verbod op wijziging van het gebruik van een vrijstaand bijgebouw

ten behoeve van zelfstandige bewoning. De reden daarvan ontgaat Spaar het Gein. Het toestaan daarvan kan in specifieke situaties juist bijdragen aan de instandhouding van karakteristieke, cultuurhistorisch waardevolle gebouwen, een ook door de gemeenteraad en de provincie onderschreven wens.

Het wonen in voormalige boerderijen en bijgebouwen is in het ontwerp niet consistent geregeld. Het aanwenden van diezelfde bijgebouwen voor allerlei hobby's en bedrijfsmatige vormen van gebruik vormt in het ontwerp geen probleem.

Spaar het Gein bepleit daarom geen verbod, maar een ontheffing onder voorwaarden dan wel een andere constructie, die bovendien in lijn is met de teksten in de toelichting.

Tot slot

Donderdag 19 november 2009 stelde de gemeenteraad Spaar het Gein in de gelegenheid haar zienswijze toe te lichten. Op 17 december 2009 stelt de raad het bestemmingsplan vast. We zijn benieuwd in hoeverre de raad onze voorstellen zal overnemen. Heeft u vragen? Stuur een mailtje naar rienleemans@chello.nl.

Rien Leemans

Bootjesperikelen in het Nauwe Gein

Voorgeschiedenis

In april 2008 ontstond er veel commotie en verontwaardiging onder bootbezitters aan het Nauwe Gein: zij werden door Waternet gemaand binnen vier weken hun vaartuij uit het water te halen op straffe van sancties van € 5.000,-. Nu de oude spoorbrug was ontmanteld, moest een vrije en vlot bevaarbare doorgang voor de recreatievaart worden gewaarborgd. Men stelde dat die weer op gang zou komen nadat deze eerst diverse jaren had stil gelegen door de bouw van het aquaduct.

Decennia lang was er altijd een probleemloos vrije doorvaart geweest en dus begreep men niet waar Waternet zich opeens druk over maakte.

Nadat bleek dat Waternet voet bij stuk hield, werd de zaak ingewikkeld en besloot ondergetekende met enkele van de bootbezitters een werkgroep op te richten om de krachten te bundelen, en te werken aan een goede afloop.

De hele uitvoering die Waternet in gang gezet had, bleek te zijn gebaseerd op een besluit dat in 2006 was genomen. Dit besluit, zo blijkt achteraf, heeft ooit op een advertentiepagina in het VAR Nieuwsblad gestaan. Vrijwel niemand is dat opgevallen, en degenen die het wél lazen overzagen de consequenties niet. Sterker nog: indien lezers toentertijd hadden begrepen dat dit kon inhouden dat heel

Nauwe Gein zonder bootjes...

Abcoude en Baambrugge gesaneerd kon worden, zou het klachten en bezwaren hebben geregend.

Overleg met Waternet

De werkgroep ging met Waternet in gesprek, met als basis dat het Nauwe Gein van iedereen is en voor iedereen toegankelijk moet blijven, en om tot een oplossing te komen waar iedereen zich in kon vinden. Dus ook de bewoners die hier bewust zijn komen wonen om een bootje bij hun huis te kunnen

hebben. Het recreatieve karakter van het Gein stond voorop. Belangrijk was ook het pittoreske beeld van het dorp Abcoude met zijn bootjes op het water.

De gesprekken, waar ook leden van het dagelijks bestuur van AGV bij aanwezig waren, verliepen zeer moeizaam. Hoewel zij uitspraken er alles aan te zullen doen om tot een oplossing te komen zodat de bootjes konden blijven liggen, bleek al gauw dat diverse leden voor hun beurt spraken en later werden teruggefloten. Ons verzoek om een proefjaar in te stellen werd afgewezen omdat dit strijdig zou zijn met de wet.

Uit de vele contacten die zouden volgen met AGV en Waternet, bleek telkens hetzelfde: ontzettend aardige medewerkers, die geen idee hadden waarmee zij bezig waren. Medewerkers die geen zicht hadden in het werk van collega's en niemand die feitelijk wist wat de bedoeling was.

Verschillende bootbezitters hebben toen bij Waternet een afmeervergunning aangevraagd.

Tijdens het laatste overleg besloot AGV dat er een informatieavond zou komen voor de bewoners aan het Nauwe Gein. Tegelijkertijd besloot men een proef te nemen met regulering van brede schepen, om te voorkomen dat deze elkaar zouden klemvaren in het Nauwe Gein. Hiertoe werden aan weerszijden wachtsteigers geplaatst en is men doende om kabels te leggen voor verkeerslichten, te bedienen door de brugwachter.

Ondertussen werd overeengekomen dat er gedurende het watersportseizoen 2009 níet gehandhaafd zou worden en dat er een evaluatie zou volgen aan het einde van dat seizoen.

Op een door hen met onze loco-burgemeester afgesproken avond was een vergadering met koffie en personeel in gereedheid gebracht, maar er verscheen geen AGV of Waternet. Bewoners evenmin, omdat die nooit een uitnodiging hadden gekregen. De wethouder was not-amused!

Intussen verliep de aanvraagprocedure van de afmeervergunningen uiterst moeizaam; aanvragers kregen in augustus 2008 bericht dat de beslissings termijn eenmalig met 13 weken werd verlengd, met het doel om alle relevante informatie mee te kunnen laten wegen. In november 2008 volgde een tweede uitstel van nog eens 13 weken. Tenslotte volgde er in februari 2009 een derde uitstel van alweer 13 weken. Het zou uiteindelijk tot 25 september 2009 duren (31 weken later) alvorens de aanvragers een definitieve afwijzing kregen.

Fnuikend is wel dat Waternet deze beslissing nam zonder zich aan de gemaakte afspraak te houden om de evaluatie af te wachten

De feiten

De werkgroep heeft gedurende 2008 en 2009 heel wat gegevens verzameld en vastgelegd. Hieruit bleek onomstotelijk dat er zich nergens knelpunten op het water bevinden waar brede schepen problemen kunnen ondervinden: de nauwste doorgang

naast een afgemeerde boot bedraagt 3,80 meter, terwijl de nauwste doorgang in het Nauwe Gein 3,30 meter meet (tussen de fa. Liefhebber en de bakkerij van de fa. Both).

Verder is het aantal vaarbewegingen zeer sterk toegenomen. Dit is mede het gevolg van publicaties in de nodige watersportbladen: bedroeg het aantal bedieningen van de Klapbrug bij het Kerkplein elk jaar gemiddeld een paar honderd, in 2009 bedroeg dit maar liefst 955. Saillant detail is wel dat zich geen enkele keer stremmende of gevaarlijke situaties op het water hebben voorgedaan. Sommige sloepen bleken trouwens zó breed, dat zij klem raakten tussen Liefhebber en Both. Dit spreekt volgens mij boekdelen over de bevaarbaarheid van het Nauwe Gein met al zijn afgemeerde bootjes. Dezelfde bootjes waarvan de bezitters zelf zorgen dat ze niet in de weg liggen.

Waar gaat het nu eigenlijk allemaal om: Waternet stelt dat de vrije doorvaart gegarandeerd moet worden om een vlotte en veilige bevaarbaarheid te bewerkstelligen. Met het besluit uit 2006 als basis, benoemt Waternet het Nauwe Gein nu als "engte". Haar juridische afdeling heeft ontdekt dat in het Binnenvaart Politie Reglement (de wet) bepaald is dat afmeren in een engte verboden is. De werkgroep is echter van mening dat het begrip "engte" niet van toepassing kan zijn op het Nauwe Gein. Wateren zoals het Nauwe Gein worden in de wet gekenmerkt als "smal vaarwater". Dat is een heel andere definitie en heeft dus andere juridische aspecten. Verder beschikken heel wat aanwonenden over eigendomsrechten van delen van het water, deze zijn allemaal kadastraal vastgelegd in eigendomsaktes. Daarbij komt ook dat de meeste bootbezitters zich mogen beroepen op het "gewoonterecht".

Nimmer heeft de overheid (gemeente of waterschappen) zich in het verleden uitgelaten over het afmeren van boten en schepen (!) in het Nauwe Gein.

Ondertussen maakt iedereen zich klaar voor het baggeren en zijn alle bootjes inmiddels verplaatst. Het baggeren van het Nauwe Gein is in 38,5 jaar

niet meer gebeurd en zal een dezer dagen aanvangen.

Is dat uitbaggeren echt nodig zult u zich afvragen? Wij zijn geen kenners op dit gebied, maar problemen doen zich met de doorvaart niet voor. Ook blijkt de visstand uitstekend te gedijen en bevindt er zich een grote verscheidenheid aan watervogels. Dit alles lijkt te duiden op een gezonde omgeving. De uitleg van Waternet is dat de bodem verontreinigd is. Dat zal onderzoek uitgewezen hebben; jammer genoeg wordt de hele vaart kaal gemaakt. Alle onderwaterflora gaat eruit, inclusief een laagje bezinksel. Daarvoor komt een dun laagje klei in de plaats en zal de waterdiepte overal 1,2 meter worden.

Hoe nu verder?

Het mag duidelijk zijn dat het beleid van Waternet/AGV voor de werkgroep er niet duidelijker op is geworden: een organisatie waarvan niet in te schatten valt wie het daar nu eigenlijk voor het zeg-

gen heeft: AGV als beleidsmaker die e.e.a. wil uitproberen en steigers plaatst, versus Waternet die zegt dat de wet gehandhaafd dient te worden en als spreekbuis fungeert.

De werkgroep zet momenteel in op een frontale, juridische confrontatie met als doel de gewraakte criteria van Waternet te ontcrachten. Dit gebeurt in collectieve vorm, zodat de kosten niet onnodig hoog uitpakken. Indien dit niet het gewenste resultaat oplevert, zal een rechter zich uiteindelijk moeten uitspreken.

De evaluatie is nu aanstaande, maar niemand weet wanneer. Hier zal naar geïnformeerd worden en hopelijk vind deze gewoon doorgang.

Ten tijde van dit schrijven gaan de bezwaarschriften van de afgewezen aanvragers naar de advocaat en wordt door de werkgroep voorlopig even gewacht op wat er komen gaat.

- wordt vervolgd -

Ed Rossino

Eben Haëzer

Het verhaal gaat dat er al in de tweede helft van de negentiende eeuw, behalve in het dorp Abcoude, ook gepreekt werd in een der boerenschuren in het Vinkenbuurtje : het zou de dominee al langere tijd opgevallen zijn dat de bewoners uit die buurt steevast bij de kerkdienst ontbraken, en dus bracht hij het Woord Gods maar naar hen toe.

Of dit werkelijk zo gegaan is, weten we natuurlijk niet zeker, feit is wel dat er allang een zondagschooltje in die buurt was, bijna op de plek waar in 1932 Eben Haëzer gebouwd werd. Dat eerste zondagschooltje was bij nr. 60, een foto daarvan is te zien op blz. 104 in het boek "het Gein, levensloop van een rivier". Daarna werd de locatie verplaatst naar de wagenshuur van Randerat, op nr. 57.

In Eben Haëzer, in de hal waar vroeger op zondag de klompjes van de kinderen stonden, hangt een plaquette waarop staat: *God heeft den blijmoedigen gever lief. Dit gebouw is geschonken door de gebroeders Schalijs, 21 juli 1932.*

De gebroeders Schalijs, beiden vrijgezel, woonden aan de overkant van het Gein, en waren niet onbemiddeld. Zij lieten het gebouw, ontworpen in de

stijl van de Amsterdamse School, door Van der Vecht uit Abcoude bouwen voor f.2000,-.

Tot eind jaren zeventig was Eben Haëzer als zondagschool in gebruik. Daarna werd het gebouwtje, na enige jaren leegstand, verkocht aan Ton van Kempen, die het in gebruik nam als schildersatelier. Jan van Kempen, de zoon van Ton, en eveneens kunstschilder, nam in 2006 het schooltje over van zijn vader. Het afgelopen jaar heeft Jan eigenhandig het gebouwtje opgeknapt, en zaterdag 7 november werd het resultaat getoond aan alle buurtgenoten.

Een van de zeer vele bezoekers was Anton Gijzen, die al zijn hele leven aan het Gein woont en graag vertelt over de geschiedenis van het Gein en haar bewoners. Als kind bezocht hij ook altijd de zondagschool, eerst bij Randerat, daarna in Eben Haëzer, en hij kan zich nog goed herinneren hoe er elke zondag van 15.00 tot 16.00 uur zo'n 40 kinderen, verdeeld over twee klassen, luisterden naar de lessen van de godsdienstonderwijzers Fortuin en Oostrum, beiden afkomstig uit Abcoude. De twee klassen, de ene met kinderen in de leeftijd tot 10 jaar, en de andere met de oudere kinderen, hadden tegelijkertijd, maar gescheiden door een schot, godsdienstles. Hierbij werden de onderwijzers vaak geholpen door de dochter van Jan Roest, die tegenover het schooltje een winkeltje had. Op de woensdagavonden werd het gebouwtje gebruikt door de christelijke jongensvereniging; de meisjesvereniging was apart, op een andere avond. Een keer per jaar was er een speciale avond, dan wél gemengd, waarin werd gesjoeld, en een toneelstuk werd opgevoerd. De ouders waren er dan bij. Anton herinnert zich die tijd met weemoed. Vooral het kerstfeest was een beleving, met een mooie

kerstboom (het gat in de vloer onder een luikje, om de boom in te zetten, is er nu nog!), verder voor iedereen druivesuikers, chocolademelk en snuisterijen. Er werd dan ook een verhaal voorgelezen. Terugkijkend herinnert Anton zich die kerstfeesten als de mooiste momenten uit zijn jeugd.

Iedereen is vol lof over de wijze waarop Jan het schooltje in alle glorie heeft hersteld. Het is een prachtige, lichte ruimte geworden, waarin Jan zijn schilderlessen geeft, maar waar hij ook een permanente expositie heeft van zijn werk. Eben Haëzer is, geheel volgens plan, een werk- en tentoonstellingsruimte geworden waar de fietsers en wandelaars langs het Gein welkom zijn en waar zij onder het genot van een kopje koffie of thee het tentoongestelde werk kunnen bekijken.

(GW)

Landschap Werkgroep Abcoude, meer dan knotten alleen!

Natuurlijk is het belangrijkste werk dat de Landschapwerkgroep Abcoude doet, het knotten van wilgen, essen en elzen. Maar de Landschapwerkgroep doet meer. Zo is de werkgroep verantwoordelijk voor het plaatsen van meerdere ooievaarspalen in de gemeente

Abcoude, het bewandelbaar houden van de Hollandse Kade, het jaarlijkse plaatsen van steenuilenkasten en natuurlijk de jaarlijkse zwerfvuildag.

Zwerfvuildag

Met name de zwerfvuildag is een zeer bevredigende maar ook noodzakelijke bezigheid. Het blijkt dat, hoewel we al een aantal jaren achtereen het vuil rapen, er ieder jaar weer een grote hoeveelheid vuil te verwijderen is uit het Gein. Het eerste jaar dat we de zwerfvuildag organiseerden hebben we 168 vuilniszakken met vuil verwijderd uit het Gein. Het tweede jaar was echt het klapstuk met twee grote, volle aanhangers met vuil. Naar schatting hebben we toen 2 ton vuil verwijderd, van tennisbal tot surfplank en van injectiespuit tot melkpak. Het resultaat van deze dag staat in ons fotoboek op www.lwab.nl en spreekt zeer tot de verbeelding. Het derde jaar dat we de zwerfvuildag organiseerden kon je merken dat we het jaar daarvoor zeer grondig geweest waren en hadden we "slechts" een stuk of 60 zakken met vuil. Kortom, we zien wel resultaat van ons werk, ook in de jaren daarna. Maar de Landschapwerkgroep doet meer! Vanaf dit seizoen hebben we het beheer gekregen van een Hoogstam fruitboomgaard aan Gein

Noord. In samenwerking met de eigenaar, Dick Beukeboom, gaan we de boomgaard restaureren, herplanten en openstellen voor het publiek. Door Landschap Erfgoed Utrecht is een subsidie toegekend voor het herstel en de herplant van de boomgaard en krijgen we subsidie voor de aanschaf van een aantal bankjes voor in de boomgaard. Uit eigen middelen reserveren we de aanschaf van materiaal voor de vervaardiging van een trap van de dijk af en een bruggetje om in de boomgaard te komen.

Het ligt in de bedoeling om de boomgaard vanaf het voorjaar 2010 open te stellen voor het publiek. Het is dan mogelijk om even lekker onder de hoogstam fruitbomen plaats te nemen op een bankje en te genieten van de schitterende omgeving. Als het oogsttijd is nodigen we vrijwilligers uit om te helpen met de oogst, met als beloning een lekkere mand stooftperen of appels. De openstelling gebeurt in overleg met Dick, dus als er bijvoorbeeld lammetjes zijn en Dick heeft de boomgaard nodig, kan het zijn dat het hek tijdelijk dicht is. U ziet, de Landschapwerkgroep heeft een breed scala aan werkzaamheden.

Agenda werkseizoen 2009-2010

Graag nodigen wij u, als lezer van deze nieuwsbrief en gewaardeerd Gein enthousiasteling, uit om een keer een gezellige werkdag bij te wonen. We streven er altijd naar om de vrijwilligers optimaal te laten genieten van de mooie omgeving waarin we werken, dus geen kettingzagen of andere verstoringende machines, maar eerlijk handwerk. Ook de inwendige mens wordt bij de werkgroep niet vergeten. Zo verzorgen we een smakelijke lunch met snert of andere soep en brood met beleg.

Aan het eind van de werkdag is er een hartverwarmende berenburg of een koel biertje voor de noeste arbeiders. Hierbij de agenda voor het komende seizoen, kom ook en reserveer een datum in uw agenda!

- 7 november Natuurwerkdag Hollandse Kade
- 21 november knotten bij de molen Gein Noord
- 12 december knotten, de locatie wordt nog bekend gemaakt.
- 9 januari knotten Winkeldijk
- 30 januari knotten Winkeldijk
- 13 februari knotten, de locatie wordt nog bekend gemaakt.
- 27 februari knotten, de locatie wordt nog bekend gemaakt.
- 3 maart instructiedag hoogstam fruitbomen

snoeien

- 13 maart knotten, de locatie wordt nog bekend gemaakt.
- 27 maart zwerfvuildag, onder voorbehoud datum landelijke dag.

Contact:

Landschap Werkgroep Abcoude

Stationsstraat 51A

1391 GM ABCOUDE

Tel: 0654684793

Url: www.landschapwerkgroepabcoude.nl of www.lwab.nl

Email: koos@lpretail.nl

Koos van der Weijde

Waterkeringen

Geheel volgens eeuwenlange traditie worden in het buitenland spannende en innovatieve, in Nederland ontwikkelde, methodes van waterkering toegepast. Dit zijn zowel grootschalige projecten, die doen denken aan onze Oosterscheldekering, als kleine, op een plaatselijk probleem gerichte, technische oplossingen.

Een voorbeeld:

In New York moet de verbinding tussen de Upper New York Bay en de Atlantische Oceaan door een stormvloedkering beschermd worden tegen zware stormen vanuit het nooroosten en orkanen vanuit het zuiden. Arcadis heeft hiervoor een ontwerp gepresenteerd van een kering met 18 deuren en 2 enorme kwartcirkelvormige schuifdeuren. Het ontwerp is zodanig dat de getijden blijven bestaan, wat vanuit ecologisch standpunt belangrijk is. Op www.arcadis.nl is een animatiefilmpje van de waterkering te zien.

Niet alle, in Nederland uitgevonden "kleine" oplossingen worden in het buitenland toegepast (zie artikel over de "opklapbare deur" van Henk Hesp in de vorige nieuwsbrief van Spaar het Gein).

De waterkering in Washington DC is echter een voorbeeld van zo'n uitvinding die wèl succes heeft in het buitenland.

In juni 2006 kwamen de kelders van de National Archives in Washington DC na hevige regenval onder water te staan. De Nederlandse uitvinder en schilder Johann van den Noort had in 1995, n.a.v. de dreigende watersnood bij de grote rivieren, een

relatief eenvoudige constructie bedacht, die er nu voor moet zorgen dat de kelders in Washington nooit meer kunnen onderlopen. In juni 2009 zijn bij de ingangen van het gebouw in de grond verzonken waterkeringen geplaatst, die ieder 2,5 meter hoog en 8 meter breed zijn.

De zelfsluitende kering wordt aangedreven door het water waartegen het bescherming biedt. De kering ligt in ruststand verzonken in de drempel. Zodra het waterniveau stijgt, loopt de put vol waarin de drijvende kering ligt. Door de waterdruk komt de kering boven de grond te voorschijn en vormt zo een voor water ondoordringbare muur.

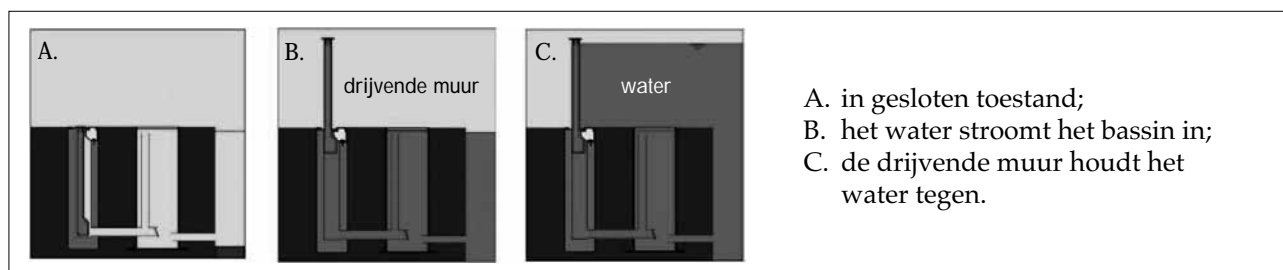
De uitvinder bedacht als materiaal voor de keermuur versterkt polyester. Deze lichte, sterke keringen zijn inmiddels wereldwijd achttien keer gebouwd. In Nederland echter alleen in Meppel.

Bizar is dat de waterkering van Van den Noort in de jaren van dreigende overstroming geen erkenning kreeg in zijn woonplaats Kampen. De Gemeente koos liever voor verhoging van de oude stadsmuur! Ook het Waterschap Groot Salland zag er niets in.

Inmiddels is op de Internationale Uitvindingsbeurs te Genève de waterkering uitgeroepen tot de "Beste civieltechnische uitvinding in de wereld". Zie ook www.noort-innovations.nl

(bron: Techn. Weekblad en Noort-Innovations)

(GW)

Geingenoeegen

Even voorbij het zondagsschooltje op Gein Noord, ligt boerderij "Geingenoeegen" van Ben en Riet Bakhuisen. Sinds kort wonen Ben en Riet in het nieuwe huisje naast het oorspronkelijke gebouw. Benieuwd naar de geschiedenis van de boerderij, zit ik eind oktober gezellig bij het echtpaar op de koffie met zes Jack Russels om ons heen.

Ben en Riet vertellen: In 1890 moesten overgrootouders Bakhuisen, vanwege de bouw van een woonwijk, hun boerderij aan de Sloterstraatweg verlaten en verhuisden zij naar de boerderij op Gein Noord. Het toenmalige gebouw was een rietgedekte dwarsgevelboerderij. In 1904 was er genoeg geld om de bouwvallige boerderij af te breken en het huidige voorhuis te bouwen. Twee jaar later werd de stal – een Zuid-Hollandse grupstal – er aan vast gebouwd, waardoor de boerderij weer de vorm kreeg van het dwarshuistype.

Vanaf het begin hadden de Bakhuisens melkvee, schapen en paarden. Paarden waren vanzelfsprekend, want de enige mogelijkheid van vervoer was met paard en wagen.

Ter illustratie vertelt Ben dat toen de broer van overgrootvader de Spaanse griep had, de familie per tentwagen op ziekenbezoek in Amsterdam ging.

Overgrootvader had vier kinderen, grootvader had er vijf. Ben zelf was enig kind en nam in 1965 de boerderij over. Ben herinnert zich de bedrijvigheid rondom het melkvervoer nog goed. Er waren veel melkveebedrijven, zo'n grote stad als Amsterdam had, ook toen al, veel melk nodig. Dat werd met paard en wagen naar de stad gebracht. Toen de familie Snoek de melkfabriek begon, ging de melk voortaan daarheen.

Na de tweede wereldoorlog is er veel veranderd, zegt Ben, langzamerhand verdwenen veel werkpaarden, de handelaren die de trekkers verkochten namen na de koop meteen de paarden mee. Vroeger was er meer burenhulp, nu is er een stuk minder gezelligheid. Van de 25 melkveebedrijven

aan Gein Noord zijn er nu nog maar 4 over. De andere boerderijen zijn allemaal woonboerderijen geworden. Als je vroeger 25 koeien had was je een grote boer. Nu moet je zeker 60 koeien hebben lopen om nog rond te kunnen komen. Op Geingenoeegen zijn momenteel 40-45 koeien, 5 paarden en 50 fokschapen. In het voorjaar, zegt Riet, als al die schapen moeten lammeren, is er erg veel extra werk.

Riet is afkomstig uit Vinkeveen. In 1965 is zij met Ben getrouwd. Er staat een mooie foto op de kast, van het bruidspaar zittend op de bok van de trouwkoets.

Als de koffie op is moet Riet weer aan de slag. Ben zal mij op de boerderij rondleiden, maar eerst vertelt hij over de honderden prijzen die in diverse kasten staan uitgesteld. Die zijn gewonnen bij paardenkeuringen en tentoonstellingen. Hij fokte eertijds verschillende types: Gelderse luxe boerenpaarden, tuigpaarden en rijpaarden. Nu heeft hij alleen nog maar rijpaarden. Ben reed vroeger zelf ook. Het africhten doen ze nog gedeeltelijk zelf, alleen de eerste beginselen, de rest gebeurt bij een hengstenhouderij of manege. Daarnaast heeft Ben ook trouwerijen en partijen gereden. Bij de rondleiding zie ik dan ook de mooie koetsen die in het koetsenhuis staan. Behalve de koeienstal en het koetshuis is er ook nog een stalgebouw met paardenboxen.

De meeste beesten lopen nu nog op het land, in de stallen staan wat pasgeboren kalfjes. Daar zie ik ook duidelijk sporen van zwaluwnesten. De boerenzwaluwen hebben 6 nesten in de stal, en buiten zitten er wel 20 huiszwaluwnesten, vertelt Ben.

Als ik hem vraag wat hij vindt van de plannen van Waternet in het Geingebied, is hij duidelijk met zijn mening: overal verbreding en verhoging is totaal overbodig. Alleen daar waar de dijk echt te laag is, zou gewoon een damwand geslagen moeten worden. En de bomen moeten blijven.

(GW)

Wat heeft het bestuur de afgelopen periode gedaan ...?

In het afgelopen jaar hebben we ons behalve via de bestuursvergaderingen en deelname van enkelen van ons aan de Klankbordgroep Dijkverbetering via de volgende activiteiten ingezet voor het Gein.

Januari 2009: 'College dijken'. Medewerkers van Waternet en onderzoeksinstituut Deltares leggen aan leden van de Klankbordgroep dijkverbetering alles uit over stabiliteit van dijken, risicoberekeningen en het beheer van het boezemwater.

Februari: De initiatiefnemers voor oprichting van een buitenplaats in het Gein komen langs voor gesprek. We zijn niet enthousiast over het plan. Verbaasde gezichten als we het Geinboek op tafel leggen: het plan voor een nieuwe buitenplaats blijkt te gaan over de plek waar voorheen Vrederust stond, op blz. 20 van dat fraaie boek gedetailleerd beschreven door Daan de Clercq.

Februari: Brainstorm- en meedenkavond met gemeenteraadsleden over het Bestemmingsplan Buitengebied in dorps huis Baambrugge.

Februari: Bezoek aan provinciehuis Utrecht, waar men werkt aan plan voor ecologische verbindingszones Gein en Winkel. De plannen zijn inmiddels klaar. Geïnteresseerden kunnen op sommige plaatsen subsidie ontvangen als ze aan natuurbeheer meewerken. Ook blikken we alvast vooruit over een goed beheer van de dijkbermen als de dijkverbetering zou worden vormgegeven door de teensloot te verleggen en er een brede berm ontstaat.

Maart: met Milieudefensie Abcoude-Baambrugge reizen we af naar Amstelveen voor een inspirerend gesprek met de mensen achter de Vereniging Beschermers Amstelland – trefpunt voor boeren, burgers en buitenlui -. Wist u dat deze 'buren' tonnen aan subsidie hebben binnengehaald, waarmee zij werken aan verbetering van het landschap? (kijk op www.beschermersamstelland.nl).

Maart: Het bestuur bezoekt de inloopavond over de Structuurvisie Buitengebied en stelt een zienswijze op. We slagen erin om de structuurvisie op diverse punten aangepast te krijgen, zodat er in het Gein (en de rest van onze gemeente) voldoende ruimte is voor agrarische ondernemers en het landschap.

---

23 april: Jaarvergadering Spaar het Gein. Deze keer gehouden in de Eendracht. Als gewoonlijk een druk bezochte en gezellige avond. Gast spreker is Daan de Clercq, die enthousiast vertelt over de buitenplaats Vredelust, die een tijdlang in bezit is geweest van zijn voorouders.

---

26 mei: Harde wind en regen. Met een man of 10 bespreken we als leden van de Klankbordgroep Dijkverbetering tijdens een wandeling in het Gein met deskundigen van Waternet van plek tot plek de mogelijke gevolgen van de dijkverbetering voor de beplanting en de erven. Veel blijkt nog onduidelijk.

---

10 juni: Voorlichtingsavond over de dijkverbetering langs de Voetangelweg. Daar gaat driekwart van de beplanting eraan. Er worden wel nieuwe bomen aangeplant. Staat ons dit ook in het Gein te wachten? Wij hebben goede hoop dat dat mee zal vallen: de grondslag langs de Voetangelweg is anders (veniger, slappe bodem) en we kunnen ons niet aan de indruk onttrekken dat het plan voor de Voetangelweg gemakkelijker, zonder al te veel discussie met 'lastige' groepen tot stand is gekomen.

Juni: De Vechtplassencommissie houdt haar jaarlijks bijeenkomst. Thema: dijkverbetering. We zijn erbij, steken weer veel op en ontmoeten interessante mensen.

---

25 juni: Net als veel bewoners van het Gein en andere geïnteresseerden bezoeken we de inloopavond over de dijkverbetering Gein. Zeer informatief!

Augustus: Op uitnodiging van de gemeente overleggen we over de details van de inrichting van de omgeving van het aquaduct. We blijven ontevreden over de vele hekken in schreeuwende kleuren.

September: We hebben alle fracties van het Algemeen Bestuur van het Hoogheemraadschap Amstel, Gooi en Vecht uitgenodigd in het Gein. We praten hen uitvoerig bij. Een bijzonder aangenaam en nuttig gesprek. Deze mensen beslissen straks over het dijkverbeteringsplan!

September: We pluizen het Bestemmingsplan Buitengebied door en stellen een zienswijze op.

November: Via via komt ons ter ore dat er achter de schermen allerlei discussies plaatsvinden over de fietsbrug over het Amsterdam-Rijnkanaal bij Nigtevecht. We gaan polshoogte nemen.

(TB/RL)

Geindag – kunsteducatie langs het Gein

Afgelopen zomer verzorgden wij, kunstenaars van de BIK-opleiding (Beroepskunstenaars in de Klas), op Fort Abcoude een project voor 300 schoolkinderen van Abcoude. Dat werd een succes. Tijdens een verkenning van Abcoude en omgeving werden wij laaiend enthousiast over het Gein. Daarom hebben wij een nieuw project bedacht voor alle groepen 6 en 7 van de scholen van Abcoude, met het Gein als inspiratiebron.

Maximaal 12 groepen zullen tijdens drie middagen in drie werkplaatsen langs het Gein aan hun eigen kunst bouwen, die op de Geindag (waarschijnlijk 26 juni 2010) tentoongesteld zal worden. Een dag waarop alle mensen van Abcoude van harte welkom zijn om op en rond de rivier te zien, te beleven en misschien wel deel te nemen aan het eindresultaat van wekenlang hard werken.

We bieden de kinderen een frisse blik op de rijke geschiedenis van het cultureel erfgoed en alle andere aspecten van het Gein en zullen hun fantasie prikkelen en ze uitdagen materialen te onderzoeken, samen te werken, te fantaseren en te bouwen aan hun eigen kunstproject.

Wij zijn momenteel op zoek naar drie geschikte locaties voor het project en doen hierbij graag een oproep aan de lezers van dit blad. Het gaat om een royale ruimte waar zo'n 30 kinderen gedurende een maand (mei/juni 2010) aan de gang kunnen. Beschikt u zelf over zo'n locatie? Of kent u iemand, die extra ruimte over heeft. Laat het ons weten. Wij staan garant voor een goede begeleiding van het project.

U kunt contact opnemen met Moon Wolters, Kerkstraat 32B, 1391 HC Abcoude, tel. 0294 285736 of 06 20806861, info@moonwolters.nl. Kijk ook even op www.moonwolters.nl en klik door op Kunst en educatie/voorbeelden van projecten en workshops.

Moon Wolters

Een heer in het zwaar verkeer

Met een beheerste snelheid glijdt een zware kraan van circa 60 ton over het gladde nieuwe asfalt langs de huizen aan het Gein Noord. Twee wandelaars maken plaats voor de kraan en wachten rustig op de talud tot dat hij is gepasseerd. De bewoners, die direct aan de dijk wonen, prijzen zich gelukkig dat hun huizen niet meer staan te schudden.

In september 2008 hebben dertig bewoners van Gein Noord de gemeente Abcoude gevraagd om maatregelen te nemen tegen de overlast van zwaar verkeer op de smalle dijkweg. In samenspraak met het management van verhuur- en loonwerkbedrijf Schuurman heeft de gemeente onderzocht welke stappen nodig zijn om de leefbaarheid van Gein Noord voor wandelaars, fietsers en bewoners te verbeteren. Inmiddels zijn de medewerkers van het loonwerkbedrijf op training geweest en heeft de gemeente het asfalt gerepareerd. Voor de bewoners en recreanten hebben de maatregelen tot een aan-

zienlijke verbetering geleid. Een pluim voor loonwerkbedrijf Schuurman en zijn team is hier dan ook op zijn plaats!

De loonwerkbedrijven zijn niet de enige bedrijven die met zwaar transport over de smalle dijkweg rijden. De gemeente heeft toegezegd om ook met de melktransporten en de gasleveranties in contact te zullen treden. Wellicht willen ook deze bedrijven rekening houden met de huizen van de bewoners door hun snelheid aan te passen.

De bewoners zijn tevreden met het resultaat dat is bereikt en vertrouwen erop dat alle betrokken partijen er in zullen slagen om dit vast te houden in de toekomst.

Wie meer inlichtingen wil over zwaar verkeer op het Gein kan terecht bij de medewerker van de Gemeente de heer Kristiaan Sanders.

Paula Koelemij

Beeld

*Een boom in de herfstwind laat z'n bladeren
geleidelijk los,
ze dwarrelen in lichte wolken weg,
laten zich wegvoeren
door het water van de rivier..*

*In stilte en kaalheid
blijft de boom peinzend wachten
tot alles weer opnieuw begint
en het leven een nieuwe kans krijgt*

*Je zou een boom moeten zijn;
alle vastgeroeste, onbruikbaar geworden gevoelens
loslaten, af laten voeren..
om nieuw te worden en verder te groeien*

*maar sommige zitten nog zo vast en
moet het eerst gaan vriezen voor ze loslaten kunnen..*

Anneke de Groot

Het bestuur van Spaar het Gein

Voorzitter:

Tjebbe de Boer 0294 28 4531 • deboermetz@chello.nl

Secretaris:

Anneke de Groot 0294 28 48 07 •
f2ha.a.de.groot66@hetnet.nl

Penningmeester

Arnold van de Klundert 0294 28 57 36 •
arnold@antenna.nl

Leden:

Femke Hak 0294 28 13 48 • femke.hak@ziezo.biz
Rien Leemans 0294 28 50 99 • rienleemans@chello.nl
Tom Snoek 0294 28 34 01 •
snoek.mariashoeve@rumaweb.nl
Christiaan v.d. Anker •
Christian_van_den_anker@hotmail.com

De Nieuwsbrief van de vereniging Spaar het Gein verschijnt tweemaal per jaar en wordt gratis aan de leden toegezonden. Lezers zijn van harte uitgenodigd om kopy in te zenden. Wij denken aan stukjes over onderwerpen die te maken hebben met de geschiedenis, de actuele situatie of de toekomst van het Gein. Voor het samenstellen en bijhouden van een archief willen wij graag beschikken over allerlei materiaal, geschreven teksten, dia's of foto's.

Redactie:

Arnold van de Klundert
Kerkstraat 32-B • 1391 HC Abcoude
Tel: 0294 28 57 36 • arnold@antenna.nl
Gay Jannette Walen
Stationsstraat 22 • 1391 GP Abcoude
Tel. 0294 28 48 50 • g.jannetewalen@hetnet.nl

Fotografie:

Landschapwerkgroep Abcoude, Moon Wolters,
fam. Bakhuisen, Gay Jannette Walen

Vormgeving:

Pier 19 Grafisch ontwerpers Utrecht, Theo Snoek

Ja, ik geef mij op als lid van de Vereniging Spaar het Gein. U kunt zich ook via www.spaarhetgein.nl opgeven

naam: .....

straat: .....

postcode: .....

woonplaats: .....

Ik betaal € 8,- (meer mag ook) na ontvangst van een acceptgirokaart.

Opsturen naar:

Arnold van de Klundert,
Kerkstraat 32 b, 1391 HC Abcoude